

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківської державної академії дизайну і

мистецтв

Протокол № 06 від 28.08.2020р.

Введено в дію наказом ректора

№ 70-ОП від 23.08.2020р.

Із змінами і доповненнями

затвердженими

Вченою радою

Харківської державної академії дизайну і

мистецтв

Протокол № 47 від 17.09.2024р

Голова ВР Олександр СОБОЛЄВ

Введено в дію

наказом № 04 від 20.01.2025р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Політика, принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості)	4
2.1. Цілі політики та основні завдання щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості)	4
2.2. Принципи системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	5
2.3. Процедури та заходи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	5
3. Інституційно рівні системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості)	6
3.1. Рівень Академії.	6
3.2. Факультетський рівень	10
3.3. Кафедральний рівень	10
3.4. Викладацький рівень	12
3.5. Рівень здобувачів вищої освіти	12
4. Елементи внутрішньої системи забезпечення якості освіти	13
4.1. Розробка та затвердження, процедура перегляду, оновлення змісту та моніторинг освітніх програм.	13
4.2. Моніторинг ОП (ОПП, ОНП)	15
5. Якість кадрового складу	19
6. Студентоцентроване навчання	19
7. Забезпечення наявності ресурсів для організації освітнього процесу	22
8. Порушення академічної доброчесності	23

1. Загальні положення

Внутрішнє забезпечення якості освіти Харківської державної академії дизайну і мистецтв є системою професійної взаємодії, що розглядає всі передбачені Статутом види діяльності ХДАДМ з погляду досягнення академічної досконалості (excellence), включно з якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти.

В основу цього Положення покладені «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)), норми Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інноваційний досвід ХДАДМ.

Положення регулює питання залучення до процесів забезпечення якості освіти в Академії як учасників освітнього процесу (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний персонал), так і інших зацікавлених осіб (роботодавці, випускники та ін.).

Концептуальними засадами системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є стандартизація і трансформація змісту професійної підготовки на основі компетентнісного, особистісно-орієнтованого та студентоцентрованого підходів; дотримання загально педагогічних і специфічних принципів навчання, принципів інноваційної освітньої діяльності, відповідності європейським і національним стандартам забезпечення ефективності процесів і процедур щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та професійних стандартів, що забезпечує реалізацію визначених цілей і завдань освітньої програми очікуваним результатам навчання.

Харківська державна академія дизайну і мистецтв забезпечує якість освітньої діяльності та несе відповідальність за якість своїх освітніх послуг, спираючись на освітні традиції, академічну культуру, інтеграцію наукових досліджень та освітнього процесу, на власну місію та цінності.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти ґрунтується на таких принципах:

- академічна свобода;
- відкритість до нових знань та критики;
- чесність і толерантність у ставленні до всіх своїх членів і партнерів;

- автономія всіх своїх підрозділів та всіх членів спільноти академії;
- взаємна вимогливість та довіра;
- ініціативність;
- лідерство;
- суспільна відповідальність.

2. Політика, принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості)

2.1 Цілі політики та основні завдання щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості)

Основними цілями політики щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є:

- формування стійкої довіри до присвоєних Академією ступенів вищої освіти за всіма освітніми програмами в Україні та поза її межами;
- забезпечення і підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, їх відповідності стандартам вищої освіти;
- формування в Академії культури якості як основи конкурентоспроможності Академії та її випускників;
- координація роботи структурних підрозділів Академії з питань якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- підтримка академічної свободи і академічної доброчесності;
- запобігання нетолерантності або дискримінації щодо здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників;
- залучення студентів і зовнішніх стейкхолдерів до забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.
- організація і здійснення моніторингових досліджень якості вищої освіти та освітньої діяльності;

Основними завданнями політики Академії щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є:

- забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на академічному, факультетському, кафедральному, викладацькому, студентському та аспірантському рівнях;

- управління якістю освіти (визначення стратегії, політики, цілей та вимог до якості вищої освіти);
- забезпечення якості освітнього процесу (якість проведення навчальних занять, якість функціонування освітнього середовища, задоволеність здобувачів вищої освіти викладацькою діяльністю науково-педагогічних працівників, задоволеність викладачів умовами праці, якість освітніх програм);
- забезпечення якості умов освітнього процесу (рівень підготовки абітурієнтів; кадрове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників);
- забезпечення якості результатів освітнього процесу (успішність здобувачів вищої освіти, рівень сформованості загальних і професійних компетентностей, працевлаштування випускників).

2.2. Принципи системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- відповідність європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономність академії, відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- системність в управлінні якістю освітнього процесу;
- комплексність в управлінні процесом контролю якості освітньої діяльності та вищої освіти;
- систематичність здійснення моніторингових процедур з якості вищої освіти;
- непереривність підвищення якості вищої освіти;
- відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

2.3. Процедури та заходи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) відповідно до ст. 16 Закону України «Про вищу освіту» передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм з урахуванням індикаторів і критеріїв розробленої методики проведення оцінки якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;

- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників академії та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті академії, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення запобіганню та виявленню академічного плагіату у наукових, навчальних та творчих роботах науково-педагогічних працівників та роботах здобувачів вищої освіти;
- участь академії в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях закладів вищої освіти;
 - опитування викладачів та здобувачів вищої освіти Академії стосовно їхнього місцезнаходження на початку навчального року;
- опитування здобувачів вищої освіти щодо сформованості в них окремих компетентностей;
- опитування і анкетування роботодавців щодо якості підготовки фахівців–випускників Академії;
- залучення роботодавців до роботи у складі Екзаменаційних комісій Академії для атестації здобувачів вищої освіти

3. Інституційно рівні системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості)

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Академії включає рівень Академії, факультетський, кафедральний, викладацький рівні та рівень здобувачів вищої освіти.

3.1. Рівень Академії.

Забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на рівні Академії реалізується ректором Академії, проректорами, вченою та науково-методичною радою, навчально-методичним відділом і Робочою групою із

забезпечення якості освітньої діяльності. Це рівень прийняття загальноакадемічних рішень щодо формування політики і процедур забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) на рівні Академії передбачає загальну організацію освітнього процесу відповідно до Закону України «Про вищу освіту». На цьому рівні також здійснюється розроблення загальної нормативної, плануючої та облікової документації, науково-методичний супровід академічної мобільності здобувачів вищої освіти, виконання прийнятих рішень, проведення моніторингових процедур.

Діяльність навчального відділу передбачає участь у розробці політики Академії щодо внутрішньої системи забезпечення якості освіти та нормативно-правової бази;

- здійснення експертизи освітніх програм;
- аналіз системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- забезпечення порядку видачі документів про освіту та контроль за видачою дипломів і додатків до дипломів;
- формування робочого графіку освітнього процесу на навчальний рік (в т.ч. іспити, перегляди, заліки);
- аналіз та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи кафедр, майстерень, факультетів шляхом перевірки виконання навчальних планів тощо;
- організацію формування педагогічного навантаження та його перевірки, ведення реєстру штатів науково-педагогічних і педагогічних працівників; ведення реєстру аудиторного фонду;
- організацію складання розкладу занять і здійснення контролю за його дотриманням;
- організацію проведення практик студентів (складання графіків, контроль за наказами про проведення вказаних практик);
- організацію підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та проведення стажування;
- ведення статистики контингенту студентів, кількості академічних груп, аналіз та ведення обліку руху контингенту студентів (узгодження показників із відділом по

роботі з ЄДЕБО) та інші процедури.

Повноваження ректора регламентуються Статутом Академії.

Повноваження Вченої ради Академії у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти:

- визначає стратегію і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Академії;
- визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- оцінює освітню та науково-педагогічну діяльність структурних підрозділів;
- затверджує освітні програми і навчальні плани для кожного рівня вищої освіти та спеціальності;
- ухвалює рішення з питань організації освітнього процесу.

Повноваження Робочої групи регламентуються Положенням про **Робочу групу із забезпечення якості освітньої діяльності**.

Робоча група створюється, реорганізується і ліквідується наказом ректора Академії.

Завдання та функції Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності:

- реалізація політики Академії щодо забезпечення якості освітніх послуг, практична реалізація плану впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ХДАДМ
- забезпечення студентоцентрованого навчання.
- організація і здійснення моніторингу якості вищої освіти за такими напрямками: якість освітньої діяльності Академії, якість умов навчання (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення), якість результатів навчання.
- вивчення задоволеності якістю освіти суб'єктів освітнього процесу в Академії.
- поточний моніторинг освітніх програм.
- моніторинг положень законодавчих актів у сфері ліцензування, акредитації та виконання нормативних документів щодо ліцензування та акредитації.
- забезпечення прозорості освітньої діяльності Академії та оприлюднення інформації щодо її результатів.
- Здійснення консультативної діяльності з питань забезпечення якості вищої освіти.

Робоча група відповідно до покладених на неї завдань виконує такі функції:

- перспективне та поточне планування заходів, спрямованих на впровадження та розвиток внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

- розроблення системи індикаторів, планування опитувань, що характеризують стан якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Академії

- розроблення інструментарію та методичного забезпечення проведення моніторингових досліджень.

- організація, проведення та аналіз результатів моніторингових досліджень з якості вищої освіти та освітньої діяльності Академії;

- надання організаційної та методичної допомоги органам студентського парламенту щодо проведення опитувань та анкетувань здобувачів вищої освіти з якості організації освітнього процесу.

- організація опитувань (анкетувань, оцінювань тощо) випускників Академії, стейкхолдерів – з питань якості освітніх програм та підготовленості випускників до професійної діяльності

- моніторинг забезпечення освітнього процесу необхідними ресурсами.

- інформування усіх зацікавлених сторін про стан якості освіти й освітньої діяльності Академії через інформаційні ресурси.

- підтримка дієвої системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу в Академії.

- внесення пропозицій щодо усунення негативних та поширення позитивних тенденцій у роботі структурних підрозділів, виявлених під час моніторингу.

Члени робочої групи забезпечують реалізацію державної політики з питань забезпечення якості вищої освіти ; здійснюють моніторинг якості освіти та висвітлювати його результати; проводять моніторинг щодо дотримання Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та відповідності державним вимогам до напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу, затвердженим МОН України із залученням працівників факультетів, кафедр та інших структурних підрозділів академії; узгоджують зі структурними підрозділами академії плани, програми взаємодії щодо моніторингу, ліцензування та акредитації; розробляють поточні та перспективні плани з питань забезпечення якості освіти та освітньої діяльності Академії.

Структура та чисельність Робочої групи визначається і затверджується ректором. Зміни чисельності Робочої групи затверджуються ректором за поданням першого проректора.

За узгодженням із керівництвом Академії до Робочої групи можуть залучатися співробітники інших структурних підрозділів, провідні фахівці з певної області знань, зовнішні експерти, тощо.

Особи, що здійснюють моніторинг ОП, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

3.2. Факультетський рівень

Факультетський рівень забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти реалізується деканом факультету, його заступниками, відповідною вченою радою.

Повноваження декана факультету і його заступника у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачають:

- формування спільно з членами робочих груп освітніх програм, структурно-логічних схем, навчальних планів за спеціальностями;
- участь у процесах ліцензування й акредитації освітніх програм;
- перевірка якості організації освітнього процесу кафедрами, якості навчально-методичного забезпечення;
 - організація звітів завідувачів кафедр на засіданнях вченої ради факультету не менше одного разу за навчальний рік;
 - організація та проведення контрольних заходів, у тому числі підсумкового контролю тощо;
 - контроль за наявністю необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі — самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою;
 - збір відомостей та укладання звітності за результатами проведених контрольних заходів;
 - забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення плагіату в роботах студентів факультету;
 - забезпечення взаємодії зі студентським самоврядуванням.

3.3. Кафедральний рівень

Кафедральний рівень забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти реалізується завідувачем кафедри.

Повноваження завідувача кафедри у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, крім загальних, що стосуються всіх науково-педагогічних працівників, передбачають:

- забезпечення організації освітнього процесу на кафедрі;
- сприяння гарантам освітніх та освітньо-наукових програм у частині якісної її реалізації, контролювати своєчасний моніторинг освітніх програм, закріплених за кафедрою, забезпечувати реалізацію пропозицій гарантів освітніх програм щодо форм і методів викладання;
- забезпечення підготовки викладачами силабусів, програм навчальних дисциплін, робочих програм навчальних дисциплін, формування навчально-методичних комплексів для кожної дисципліни кафедри;
- за погодженням з гарантом освітньої програми подання на затвердження кафедри тематики кваліфікаційних (дипломних) робіт;
- забезпечення виконання навчальних планів, графіку навчального процесу, розкладу занять;
- виконання вимог гарантів освітніх програм щодо дотримання термінів розробки та якості робочих програм навчальних дисциплін та іншого навчально-методичного забезпечення дисциплін, які є освітніми компонентами освітньої програми гаранта та які закріплені за підпорядкованою кафедрою;
- забезпечення розробки системи оцінювання науково-педагогічних працівників;
- перевірка виконання індивідуальних планів науково-педагогічних працівників, проведення річних звітів викладачів на засіданнях кафедр, відображення цього у протоколах засідань кафедри;
- моніторинг якості викладання навчальних дисциплін;
- забезпечення виконання індивідуальних планів викладачів;
- моніторинг періодичності підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- збір та узагальнення контрольних показників щодо якості освітньої діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників;
- практичне забезпечення взаємодії зі студентським самоврядуванням, Радою молодих учених, реалізація кафедрою студентоцентрованого навчання;
- забезпечення перевірки робіт здобувачів вищої освіти на наявність плагіату.

3.4. Викладацький рівень

Викладацький рівень забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти реалізується науково-педагогічними працівниками відповідно до їх посадових обов'язків.

Права та обов'язки науково-педагогічних працівників у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачають:

- участь в управлінні Академією, у тому числі право обирати та обиратися до вищого органу громадського самоврядування, вченої ради Академії чи його структурного підрозділу.
- забезпечення викладання навчальних дисциплін освітньої програми на належному науково-теоретичному і методичному рівнях.
- підвищення професійного рівня шляхом підвищення кваліфікації, стажування, у тому числі за кордоном.
- вільний вибір методів та технологій навчання, що забезпечують належну якість освітньої діяльності та якості вищої освіти.
- безпосередня участь в освітньому процесі, забезпечення виконання вимог освітньої програми, самоконтроль;
- забезпечення та проведення вимірювань якості освітньої діяльності і якості вищої освіти як здобувачів вищої освіти, так і власних;
- дотримання норм педагогічної етики та академічної доброчесності;
- участь у проведенні внутрішніх (кафедральний, факультетський рівні та рівень Академії) та зовнішніх заходів з контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти, в тому числі моніторингового характеру.

3.5. Рівень здобувачів вищої освіти

Рівень здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти реалізується органами студентського самоврядування, Радою молодих учених ХДАДМ та здобувачами вищої освіти всіх рівнів завдяки здійсненню низки моніторингових та контрольних заходів, які передбачають:

3.5.1. Відповідно до Положення про Раду молодих учених Харківської державної академії дизайну і мистецтв, ХДАДМ та Положення про організацію освітньо-наукового процесу у Харківській державній академії дизайну і мистецтв права здобувачів вищої освіти у сфері контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти передбачають:

- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу;

- участь у заходах (процесах) із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- внесення пропозицій щодо змісту навчальних планів та освітніх програм;
- ініціювання проведення заходів рівня Академії та факультетського, кафедрального рівнів щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- забезпечення фактичної реалізації заходів щодо академічної доброчесності.

3.5.2. Відповідно до Положення про Раду молодих учених ХДАДМ Студентська Рада здійснює наступні повноваження:

- проводять повсякденну роботу щодо захисту прав і законних інтересів здобувачів вищої освіти;
- спрямовують свою діяльність на активізацію участі студентів у навчальній та науково-дослідній роботі;
- сприяють створенню та діяльності товариств, гуртків, клубів тощо, співпрацює з ними;
- встановлюють зв'язки з органами студентського самоврядування та Радами молодих учених інших вищих навчальних закладів, молодіжними громадськими організаціями України та інших країн;
- розглядають скарги, пропозиції та приймають рішення за ними; допомагають здобувачам вищої освіти у реалізації своїх творчих можливостей та ініціатив, залучають їх до активної участі у діяльності Академії.

4. Елементи внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Ключовим фактором забезпечення якості змісту підготовки фахівців є розроблення освітніх програм відповідно до Стандартів вищої освіти.

4.1. Розробка та затвердження, процедура перегляду, оновлення змісту та моніторинг освітніх програм.

4.1.1. Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, якими повинен володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти; вони забезпечують високу конкурентоспроможність випускників Академії на ринку праці та мають чітко визначену мету, результати навчання та їх оцінювання, кваліфікацію випускника, що досягається завдяки багатоманітності освітніх програм та уникнення їх тотожності.

4.1.2. Освітні програми зі спеціалізації визначають кваліфікацію випускника, індивідуалізують кожну освітньо-професійну програму, визначають набір компетентностей і результатів навчання за спеціалізацією та перелік профільних навчальних дисциплін, що складають обов'язкову частину профілю підготовки.

4.1.3. Розробка та оновлення освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (доктор філософії) рівнів вищої освіти передбачає такі кроки:

- визначення суспільної потреби в освітніх програмах на регіональному, національному та міжнародному рівнях (консультації з стейкхолдерами, робочою групою розробки програми);
- визначення структури та складання освітньої програми;
- обґрунтування мети освітньої програми та кінцевих результатів навчання;
- визначення загальних та фахових компетентностей;
- формування навчального плану;
- вибір організаційних форм і методів викладання та контролю;
- розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою подальшого вдосконалення.

При розробці та оновленні освітньої програми враховуються:

- затверджені стандарти вищої освіти за відповідною спеціальністю;
- інтереси абітурієнтів, здобувачів вищої освіти, НПП та адміністрації Академії, роботодавців;
- результати оцінки освітньої програми стейкхолдерами;
- конкурентоздатність фахівців, які навчалися за певною освітньою програмою та попит на них на зовнішньому та внутрішньому ринках праці (або конкурентні переваги освітньої програми на зовнішньому та внутрішньому ринках праці);
- відповідність освітньої програми сучасним і перспективним вимогам до наукової, фахової та творчої професійної діяльності фахівців, їх освітнім потребам;
- зміст аналогічних програм вітчизняних та зарубіжних ЗВО.

4.1.4. Управління і супровід ОП:

- методичний супровід моніторингових досліджень, координацію та консультування ОП здійснює навчально-методичний відділ;
- керівництво та контроль за проведенням моніторингу дієвості ОП покладається на групу забезпечення спеціальності та гаранта ОП;

- з метою посилення контролю за якістю провадження ОП, проведення експертної оцінки і моніторингу освітньої діяльності ОП, орієнтації управління на якісні аспекти, забезпечення всіх рівнів управління інформацією щодо якості освіти, підвищення рівня підготовки спеціалістів шляхом розробки відповідних технологій та здійснення цілеспрямованого моніторингу навчальних досягнень студентів, вивчення потреб суспільства в освітніх послугах, змін попиту на окремі напрями підготовки при методичній раді Академії створюється Робоча група із забезпечення якості освітньої діяльності (далі — Робоча група).
- Робоча група співпрацює з державними органами управління, науковими та громадськими організаціями, що займаються питаннями моніторингу якості освіти, прийому до закладів вищої освіти, із всіма структурними підрозділами Академії.
- Робоча група створюється, реорганізується і ліквідується наказом ректора Академії.

4.2. Моніторинг ОП (ОПП, ОНП).

Моніторинг ОП здійснюється Робочою групою на чолі із гарантом програми та групою забезпечення (на рівні самоаналізу).

Моніторинг ОП (ОНП) проводиться з метою об'єктивного інформаційного відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів вищої освіти з оцінюванням актуальності змісту ОП (ОНП), ступеня досягнення запланованих результатів навчання здобувачами вищої освіти та готовності випускників до професійної діяльності.

У процесі моніторингу ОП (ОНП) визначається, чи досягаються цілі освітнього процесу за даною ОП (ОНП), чи існує позитивна динаміка в розвитку здобувачів вищої освіти порівняно з попередніми дослідженнями, чи відповідає рівень складності навчального матеріалу можливостям студентів, чи існують передумови для підвищення компетентності викладачів.

Напрямки моніторингу ОП (ОНП):

- цілі, очікувані програмні результати навчання, кваліфікаційний профіль випускника;
- структура ОП (ОНП), навантаження, забезпечення можливості академічної мобільності;
- відбір на ОП (ОНП) та вимоги до абітурієнтів;
- форми, методи, інструменти викладання і навчання;

- оцінювання знань здобувачів освіти;
- якісне та кількісне забезпечення викладацького складу;
- навчальне, науково-методичне, матеріальне та фінансове забезпечення програми;
- дотримання принципів студентоцентрованого навчання;
- використання результатів наукових досліджень у змісті освітньої програми;
- оцінка якості підготовки фахівців за відгуками роботодавців.

Результати моніторингу, проведеного Робочою групою заслуховуються на засіданні Вченої Ради Академії. Науково-методична рада за результатами експертних висновків Робочої групи приймає рішення щодо оновлення або модернізації ОП (ОНП) або передає на розгляд Вченої ради Академії подання щодо закриття ОП (ОНП).

4.2.1. Порядок оновлення ОП (ОНП):

Рішення про необхідність оновлення ОП (ОНП) приймається один раз на рік на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу.

Оновлення ОП (ОНП) проводиться за умови:

Зовнішні чинники:

- внесення змін до Постанови КМУ від 29.04.2015 № 299 (чинна редакція від 16.12.2022р.) щодо шифру та назви галузі знань та спеціальності;
- затвердження стандартів вищої освіти за спеціальністю;
- внесення змін до стандартів вищої освіти за спеціальністю;
- результати оцінювання змісту ОП (ОНП) у світлі останніх досліджень у даній галузі знань для відповідності сучасним вимогам;
- урахування потреб суспільства, що розвивається.

Внутрішні чинники:

- результати оцінювання навчального навантаження студентів, їх досягнень і завершення ОП (ОНП);
- результати очікувань, потреб і задоволення здобувачів вищої освіти стосовно ОП (ОНП);
- результати очікувань, потреб і задоволення стейкхолдерів стосовно ОП (ОНП);
- результати оцінювання навчального середовища і послуг з підтримки здобувачів вищої освіти, а також їх відповідність цілям програми;
- покращення рівня студентських компетентностей, тощо.

ОП (ОНП) може щорічно оновлюватися в частині її структурних складових, зокрема, змісті робочих програм освітніх компонентів (та силабусів), програм практик, внесення змін в навчальне навантаження, заходах й методах навчання та викладання тощо.

Оновлення ОП (ОНП) виконується шляхом затвердження відповідних змін до початку навчального року, в якому будуть навчатись здобувачі освіти за зміненою ОП (ОНП).

4.2.2. Порядок закриття ОП (ОНП).

Рішення про закриття ОП (ОНП) приймає Вчена рада ХДАДМ.

Закриття освітньої програми здійснюється за наступних умов:

- з ініціативи гаранта ОП (ОНП) та робочої групи, вченої ради або адміністрації ХДАДМ;
- на підставі подання навчально-методичного відділу та Робочої групи (подання складається у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП (ОНП) упродовж 2 років або низькими показниками зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освіти за даною ОП (ОНП)).

Рішення Вченої ради ХДАДМ про закриття ОП (ОНП) вводиться в дію наказом ректора.

Здобувачі вищої освіти, що вже навчаються за даною ОП (ОНП), завершують навчання за даною ОП (ОНП).

4.2.3. На підставі освітньої програми (ОНП) розробляється *навчальний план*.

Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламент організації освітнього процесу. Він містить перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄKTS, послідовність вивчення дисциплін; форми організації освітнього процесу та види навчальних занять, їх обсяг; графік навчального процесу; форми поточного та підсумкового контролю. Навчальний план затверджується рішенням Вченої ради Академії і вводиться в дію наказом по Академії. Підписується ректором та скріплюється печаткою Академії.

Навчальні плани складаються окремо для кожної програми, для кожного факультету та за кожною формою навчання.

4.2.4. Відповідно до навчального плану викладачами кафедр розробляються силабуси навчальних дисциплін, які містять анотацію програми навчальної дисципліни та її основні модулі, вимоги викладача, контрольні заходи

результатів навчання, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень студентів, інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів.

Програма навчальної дисципліни, що входить до навчального плану, визначає місце й значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та дидактичну структуру, фахові компетентності та програмні результати навчання здобувачів вищої освіти, матрицю зв'язків між модулями навчальної дисципліни, предметними компетентностями і результатами навчання, форми педагогічного контролю та систему оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни, показники академічної активності та додаткові освітні досягнення здобувачів вищої освіти, тематичну карту навчальної дисципліни, дидактичні принципи навчання, інноваційні технології та інтерактивні методи викладання, інформаційне забезпечення навчальної дисципліни тощо.

4.2.5. На підставі програми навчальної дисципліни та навчального плану складається робоча програма навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення, дидактичний обсяг (кількість навчальних одиниць) змісту навчальної дисципліни, дидактичні принципи, інноваційні технології та інтерактивні методи викладання, методи педагогічного контролю, шкалу підсумкової оцінки знань студентів, а також визначає навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни.

Робочі програми навчальних дисциплін розробляються кафедрами, обговорюються на засіданні кафедр, узгоджуються з проректорами з науково-педагогічної (ОП) та науково-дослідної роботи (ОНП).

5. Якість кадрового складу:

Забезпечення якості кадрового складу передбачає:

- наявність процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників (НПП);
- прозорість системи зарахування та кар'єрного росту НПП;
- обов'язковість підвищення кваліфікації та стажування;
- наявність системи рейтингування НПП;
- наявність системи мотивації та заохочення НПП у інноваційних методах викладання та використання нових технологій;
- наявність системи підготовки кадрів вищої кваліфікації;
- можливість оцінювання студентами професійних якостей НПП;

- функціонування системи стимулювання НПП до наукової та міжнародної діяльності;
- можливість залучення провідних українських та іноземних фахівців до освітнього процесу;
- формування сприятливого середовища для ефективного провадження освітньої та наукової діяльності науково-педагогічних працівників;
- перевірка академічної доброчесності НПП;
- конкурс щодо академічної мобільності науково-педагогічних працівників;
- оцінювання наукової роботи науково-педагогічного працівника;
- оцінювання методичної роботи науково-педагогічного працівника.
- створюються умови для здійснення програм академічної мобільності за програмами Еразмус+ та отримання міжнародної сертифікації для викладачів і студентів.

6. Студентоцентроване навчання.

6.1. Студентоцентроване навчання – це створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, включаючи надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, на засадах взаємної поваги і партнерства осіб, які навчаються, та науково-педагогічних працівників Академії.

6.2. Оцінювання здобувачів вищої освіти:

- система оцінювання знань студентів включає поточний, підсумковий, контроль та атестацію здобувачів вищої освіти;
- підсумки контролю обговорюються на кафедрі та плануються заходи щодо підвищення рівня знань здобувачів вищої освіти;
- поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю;
- підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку чи заліку, визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни;

- форми, методи і критерії оцінювання є обов'язковою складовою робочої програми дисципліни.

На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити студентів з системою оцінювання результатів навчання: формами поточного контролю, формою підсумкового контролю, критеріями оцінювання, прикладами контрольних завдань тощо;

- атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

- атестація випускників проводиться за акредитованими спеціальностями та завершується видачею документів встановленого зразка про здобуття відповідного ступеня вищої освіти та присвоєння кваліфікації.

- після кожної сесії визначаються та оприлюднюються рейтинги студентів за успішністю;

- для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться соціологічні опитування студентів і випускників, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу.

Індикатори оцінювання здобувачів вищої освіти:

Основними індикаторами, що визначають якість викладацького складу є:

рівень здобутих студентами знань, умінь, навичок, інших компетентностей, відповідно до стандартів вищої освіти;

рівень організації освітнього процесу, органічне поєднання навчання з науково-дослідною роботою;

застосування інноваційних форм навчання, що відповідають стандартам вищої освіти та сприяють здобуттю якісної вищої освіти, створенню нових знань;

врахування сучасних вимог ринку праці та вміння оперативного реагування шляхом коригування та перегляду концептуальних підходів і методики викладання;

відповідність наукових досліджень і фахових інтересів змісту навчальних дисциплін, наявність наукових публікацій за тематикою дисциплін у фахових виданнях;

відповідність методичних розробок з можливостями інтеграції у світовий освітньо-науковий простір із збереженням та примноженням кращих національних і світових освітянських традицій;

наявність процесів та інструментів для збору і моніторингу інформації щодо прогресу студентів;

процедура фіксації навчальних досягнень студентів (зокрема присудження кредитів) відповідає вимогам ECTS;

можливість перезарахування дисципліни, яка відрізнялась за формулюванням назви чи за обсягом кредитів;

збереження місця навчання та стипендії для студентів та місця роботи для працівників ЗВО, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності;

індекс працевлаштування випускників; залучення зовнішніх стейкхолдерів до проведення підсумкового екзаменування студентів; гарантована зайнятість на підприємстві.

Провідною технологією навчання здобувачів вищої освіти в Академії є студентоцентроване навчання, що передбачає спрямованість освітнього процесу на набуття компетентностей, активне включення здобувачів вищої освіти в освітню діяльність на засадах рівноправних партнерських стосунків з метою розвитку їх здатності до критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-професійного саморозвитку.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності. Оцінювання має ґрунтуватися на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень здобувача вищої освіти.

Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості:

участь здобувачів вищої освіти в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;

надання здобувачам вищої освіти інформації про навчальні дисципліни, включені до індивідуального навчального плану, форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання;

періодичне проведення опитувань студентів з питань їх задоволення освітніми програмами, компонентами програм та якістю надання освітніх послуг;

процедури аналізу та врахування результатів опитування; моніторинг прозорості та об'єктивності оцінювання, застосування новітніх методик навчання тощо.

Інструменти оцінювання здобувачів вищої освіти:

- проведення рецензування кваліфікаційних робіт тощо;
- одержання зворотного зв'язку від випускників;
- одержання зворотного зв'язку від організацій та підприємств, на яких працюють випускники.

7. Забезпечення наявності ресурсів для організації освітнього процесу

Забезпечення якості освітньої діяльності здобувачів вищої освіти, зокрема їх самостійної роботи, передбачає наявність:

- розвинутої матеріально-технічної бази (навчальні корпуси, аудиторії, лабораторії тощо);
- навчальної, методичної та наукової літератури на паперових та електронних носіях (фонди наукової бібліотеки та веб-ресурси Академії);
- IT-інфраструктури та відповідних інформаційних ресурсів і технологій для супроводу освітнього процесу;
- функціонування юридичного відділу;
- соціальної інфраструктури, яка включає гуртожитки, пункт громадського харчування.

8. Порушення академічної доброчесності у роботах здобувачів та науково-педагогічних та педагогічних працівників Академії:

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової, методичної та творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

1. Основними порушеннями академічної доброчесності є:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових, методичної та творчих результатів, отриманих іншими особами, як власних результатів та/або оприлюднених творів мистецтва, наукових праць інших авторів без зазначення авторства;

різновиди академічного плагіату:

- **видання** виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та неналежного оформлення авторства;
- **копіювання** значної частини чужої роботи в свою без внесення в неї жодних змін та без належного оформлення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих робіт як нових творчих робіт;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі, наукових дослідженнях, творчих оприлюднених роботах;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи творчих робіт;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; **обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; **хабарництво** - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створенням перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив в будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівки, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники та здобувачі вищої освіти Академії можуть бути притягнені до відповідальності.

Застосовувати види академічної відповідальності має право Вчена рада Академії за рекомендацією Комісії з академічної доброчесності. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності у кваліфікаційних, наукових, творчих роботах тощо визначається з урахуванням вимог законів України та згідно Положення про академічну доброчесність ХДАДМ.

На підставі рішення Комісії для вирішення конкретного факту порушення академічної доброчесності керівництво Академії приймає відповідні дії, передбачені та дозволені законодавством України. Рішення Комісії може бути оскаржене шляхом подання заяви до Вченої ради Академії.